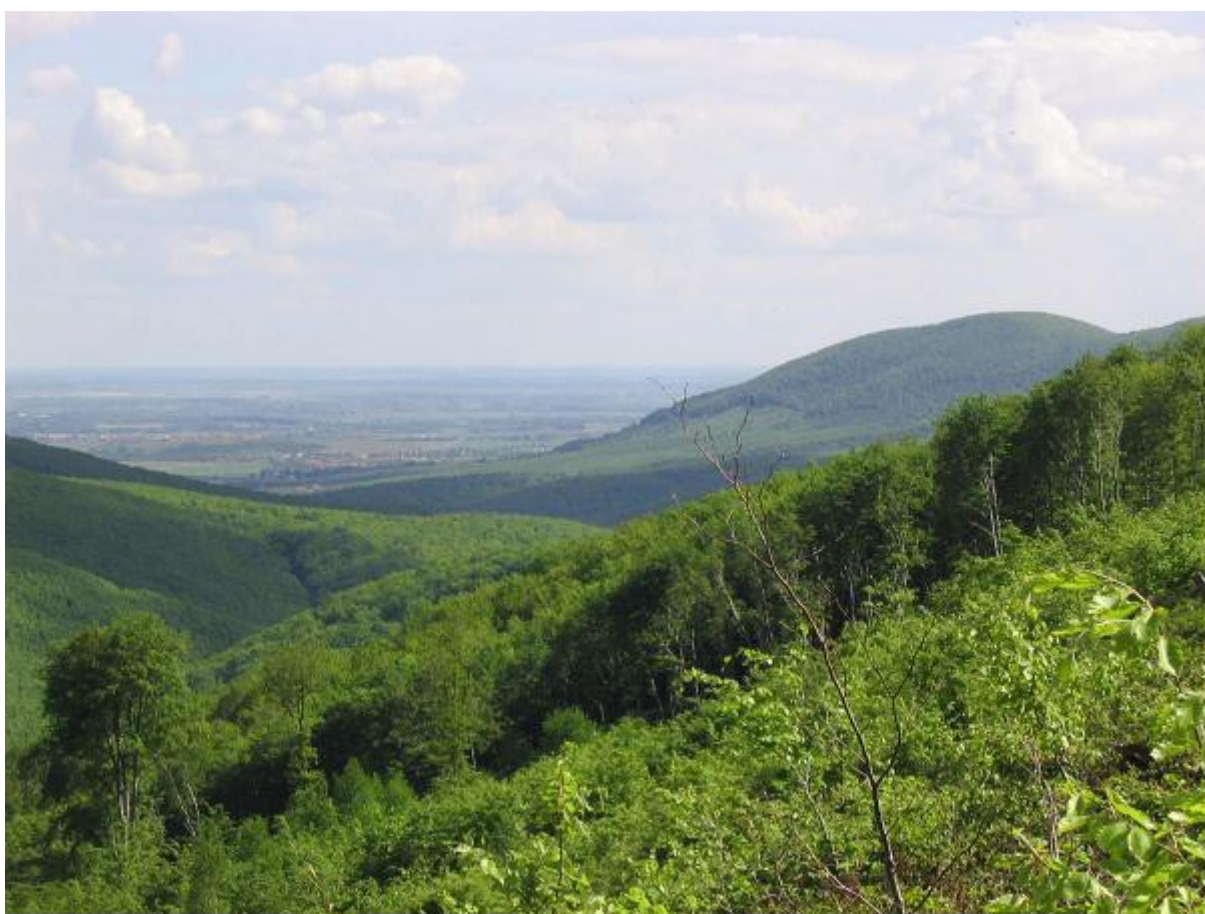

Bird Life Denmark – DOF

UNGARN

4. – 13. MAJ 2006

Leon Berthou

Svend Pettersson

Forord

Fra den 4. maj til den 13. maj 2006 afholdt DOF Travel forårstur til Ungarn. Først besøgte vi Bükk National Park med et lille hyggeligt hotel NOMAD i byen Noazvaj som udgangspunkt. Dernæst gik turen videre til Zemplen Hills, hvor vi boede på hotel TOKAJ. De sidste 4 dage tilbragte vi i Hortobagy National Park, med base på PATKOS Motel nær byen Tiszafüred.

Vi nåede at se 176 fuglearter – heraf 112 på een dag i Hortobagy.

Vejret var rimeligt godt på hele turen med kun en smule regn. De første morgener var ret kølige. Ellers 15-18 grader om dagen stigende til lidt over 20 grader sidst på turen. De gule rapsmarker, de lysegrønne løvtræer og blomstrende syrener viste, at Ungarn var ca. 3 uger foran Danmark klimamæssigt.

På førstedagen gjorde vi et par stop undervejs til første hotel. Dernæst udforskede vi Bükk Hills i 2 hele dage, Zemplen Hills i 2½ dag og Hortobagy området i 3½dag. Vi kørte i en moderne 30 personers bus med en rigtig god og hjælpsom chauffør.

Ligesom i oktober 2003 fik vi den fremragende ornitolog (og biolog) Andras Schmidt, som guide. Han vidste hvor fuglene var og kunne høre dem på imponerende lang afstand. Han kan varmt anbefales.

Bükk National Park ligger godt 100 km. nordøst for Budapest og blev oprettet den 28. december 1976 og dækker i dag ca. 43.200 ha. Området har en varieret flora, et imponerende antal sommerfugle og indeholder et mangfoldigt fugleliv, med f.eks hvidrygget- og mellemflagspætte, gråspætte, østlig kejserørn, muligvis slagugle og klippeværting som ”toparter”.

Zemplen Hills ligger nord for Bükk, og består af et bakket landskab i højder omkring 300 – 500 m over havet. Er kendt for ynglende slagugle og stor hornugle samt mange rovfugle. Tidligere var her også en pæn bestand af stendrossel. Den er nu forsvundet.

Hortobagy National Park ligger ca. 150 km. fra Budapest og øst for floden Tisza. Denne nationalpark blev oprettet i 1973 og dækker i dag 80.000 ha. Området er dækket af talrige fiskedamme og store områder med græssteppe. Forår og sommer er området kendt for sine mange storke, hejrer, skestorke og andefugle, først og fremmest hvidøjet and. Bestanden af vandsanger – normalt ca. 400 syngende hanner – var ikke ankommet, da vi rejste den 13 maj. (er aldrig tidligere ankommet senere end 6.maj ifølge Andras). Stortrappen er standfugl i Hortobagy, men er meget sky.

Et stort tak til alle deltagerne for jeres gode humør og store andel i, at turen blev uforglemmelig med mange højdepunkter, som vil blive husket.

Deltagerne var Kirsten Breddam, Frands E. Jensen, Bente Knudsen Christensen, Ingeborg Terne Jensen, Inge Olsen, Mogens Kirkegaard, Vibeke Bøstrup, Lise Larsen, Iakob Olrik, Jimmi Lasse Hoen, Mogens Friis, Ejler Jørgen Kruse, Tage Stampe Christensen, Claus B. Larsen, Vagn Kjærulf Jensen, Finn Jensen, Helle Hjort Sjöberg og Lis Kastrop.

Ungarn maj 2006 – En DOF Travel tur

Leon Berthou og Svend Pettersson

Indhold

Forord.....	2
Indhold.....	3
Dagbog.....	4
Daglig artsliste fugle.....	8
Øvrige observationer.....	12

Dagbog

Torsdag den 4. maj.

18 deltagere var mødt op kl. 10.30 i CPH. Vi kom rettidigt af sted og landede i Budapest kl. ca. 14.00, hvor vi blev modtaget og budt velkommen af Andras i ankomsthallen. Udenfor ventende bussen, som vi havde med os på hele turen. På vejen mod Bük holdt vi 2 pauser. Den første på en motorvejsrasteplads, hvor et par kejsrerørne yngede i et nærliggende træ. Og sandelig om der ikke kom en kejsrerør flyvende hen over redetræet. En flot hedeheg, en sortstrubet bynkefugl og nogle tillidsfulde toplærker kom ligeledes i notesbogen. Næste stop var en bakketop med fin udsigt over terrænet i medlys og på meget tæt hold fulgte vi en kejsrerør i slagsmål med en musvåge. Derudover syngende piroler, høgesanger, og rødrygget tornskade. Desuden fik vi set et par syriske flagspætter på tæt hold. Et kort ophold i en skovlysning gav turens første sortspætte i redehul. Dagen sluttede med husrødstjert og gulirisk som ”hotelarter”. Et overdådigt aftenmåltid med god rødvin blev afslutningen på denne fantastiske dag.

Fredag den 5. maj.

Dagen startede med en frisk morgentur fra kl. 6.00 – 7.30. En lille flok kernebidere kunne iagttages på nært hold. En flot mellemflagspætte ligeledes på tæt hold, flere hvidhalsede fluesnappere, mange fløjtende piroler og syngende gulirisk og meget mere blev det til på denne morgentur. Herefter gik vi til et overdådigt morgenbord. Kl. 9.00 kørte vi mod Hórdalen, hvor enkelte deltagere fik set eller hørt klippeværtingen. En gråspætte blev set og hørt på lang afstand.

Den hvidryggede flagspætte skjulte sig længe for os, indtil Inge og Mogens så den flyve til redehul med mad til ungerne. På behørig afstand fulgte vi fodringerne. Stor oplevelse.

Et par sortspætter havde så travlt med hinanden, at de kunne beskues på tæt hold. Mange syngende hvidhalsede fluesnappere og fløjtende piroler. Efter frokost i det fri gik vi en tur i et åbent og kuperet terræn. Under frokosten sås et par slangeørne, en lille skrigeørn og en hvepsevåge. På turen mange syngende sydlige nattergale, en lærkefalk samt 2 vendehalse. Turens første orkide, salepgøgeurt, blev fundet her.

Lørdag den 6. maj

Morgentur fra 6.00-7.30. Efter morgenmad kørte vi til et udsigtspunkt, hvor vi bl.a. hørte vagtel og så slangeørn. Tilbage til Hórdalen, hvor Andras ville fremvise den hviddryggede flagspætte for 3 deltagere, som ikke havde set den dagen før. Vi andre tilbragte ventetiden med at lede efter klippeværpling og kikke på overflyvende fugle. Belønningen var en meget fin sort stork. Eftermiddagen gik med stop ved diverse udsigtspunkter samt en vandring langs en å i meget flot terræn. Her fik enkelte deltagere set turens første biæder, flodsanger flere syngende høgesangere, hvepsevåge og lille skrigeørn. Efter aftenmaden kørte vi til byen Eger, hvor vi i byens park forsøgte at finde dværghornugle, dog uden resultat. Dværghornuglen trækker til Afrika om vinteren og var sandsynligvis ikke ankommet endnu. Ugler fik vi dog, idet i hvert fald et par natugler med unger var meget synlige. Til sidst besøgte vi en vinkælder hvor vi smagte på områdets rød- og hvidvine.

Søndag den 7. maj.

Efter morgenmaden afgang fra hotellet kl. 9.00 med kurs mod byen Tokaj og naturområdet Zemplen Hills. På vejen standsede vi ved en stejl klippeskråning, hvor alle fik set den store hornugle på rimelig tæt hold. På et udsigtspunkt så vi mange rovfugle, bl.a. kongeørn, kejserørn, lille skrigeørn og hvepsevåge, desværre på meget lang afstand. Efter indkvartering og aftenmad kørte vi ud til et klippeområde med ynglende stor hornugle. Mens vi ventede på

uglen, lyttede vi til et fantastisk kor af sydlige nattergale. Pludselig holdt nattergalene inde og lidt efter fik vi øje på hornuglen, som sad i toppen af et træ og ”sang” Lidt senere blev den afløst af hunnen, som jagede ham væk. En super aften.

Mandag den 8. maj.

Slagugledag. Andras gav en nærlokalitet 10% chance og en anden yngleplads langt inde i Zemplen 90% chance. Første stop var dog ved en eng, hvor vi så og hørte flodsanger samt sydlig nattergal. Også turens første engsnarre blev hørt her. Lidt senere gjorde vi holdt for en meget flot musende slangeørn. En engsnarre ”sang” på den ene side af en smal jordvej. Andres bad os være stille og parate, idet han ved hjælp af dens stemme ville forsøge at lokke den over vejen. Pludselig dukkede den op ved vejkanten og ”listede” over vejen i roligt tempo. Et fantastisk sceneri, som nærmest var uvirkeligt!

Så gik turen til slaguglelokaliteten. Den første mulighed efter ca. 1 km´s vandring opad glippede. Efter yderligere ca. 4 km. først opad, så nedad og så opad igen, fik vi forevist ynglestedet, en gammel rovfuglerede. Og sandelig om ikke slaguglen lå oven på sine unger i reden og kikkede på os. Skoven var ret fuglefattig, dog så vi og hørte en gråspætte. Ellers fyrremejse og en del skovsangere. Uforglemmelig dag.

Tirsdag den 9. maj.

Efter morgenmaden afgang mod Hortobagy kl. 9.00 Første stop var et oversvømmet område syd for Tokaj. 1 havørn, 2 sorte storke samt flere større flokke af traner sås her. Næste stop på vejen var et nyoprettet sø og moseområde. Her så vi igen havørn, hvidøjet and, atlingand samt mange sort- og hvidvingede terner. Første stop i Hortobagy ved et lille fugletårn gav turens tredje havørn samt et jagende slagfalk på nært hold. På de oversvømmede græsstepper sås hundredevis af hvidvinget terne, hvidskægget terne og sortterne. Fra bussen kunne de iagttages på meget nært hold. Vi benyttede lejligheden til at gennemgå de tre ”moseterners” kendetegn. Vi stoppede senere for en meget flot hedehøg, inden vi nåede motellet nær Tiszafüred, hvor vi blev indkvarteret i fine hytter af god standard.

Onsdag den 10. maj

Morgentur fra 6.00 – 7.30. Morgentur med masser af fugle i området nær motellet. Vi så i alt 56 arter med kirkeugle, biæder, rosenbrystet tornskade, vagtel, savisanger og markpiber som de mest markante. Efter morgenmaden kørte til en fiskedam med en koloni af skestork. Vi så en del skestorker samt mange sølv- og silkehejrer.

Vi stoppede ved en koloni af aftenfalke, der var netop ankommet ca 30 fugle der fløj skrigende fløj rundt for at indtage diverse redetræer igen. Rigtig lejlighed til at se og fotografere de smukke fugle, både hanner og hunner, meget tæt på.

Endvidere tophejre, purpurhejre samt en del skægmejsjer. Dernæst kørte vi til en yngleplads for ørnevåge, hvor vi, foruden en meget flot ørnevåge, så hvepsevåge samt en sort stork. Andres havde fået en lokalitet at vide, hvor der skulle gå en **kohejre**. Og sandelig om det ikke lykkedes at se denne i Ungarn så sjældne hejre. Næste stop var en mulig lokalitet for stortrappe. Efter at have kørt langt ud i området ad en knoldet markvej lykkedes det, desværre på meget lang afstand at se i hvert fald 3 flyvende og en stående stortrappe, som senere fløj forbi i en stor bue udenom os. Sidste stop endnu en fiskedam, hvor vi bl.a. hørte to små rørvagtler

Torsdag den 11. maj.

Morgentur fra 6.00-7.30. Endnu en fin morgen igen med mange arter, bl.a. fine piroler og grønspætte på nært hold samt kærsanger og grå fluesnapper. Efter morgenmaden besøgte vi igen ”rørvagtel fiskedammen”, og sandelig om det ikke lykkedes Andras at lokke lille rørvagtel forbi os alle, så de fleste af os fik et glimt af fuglen. Et besøg ved en udtørret fiskedam gav kun meget få vadefugle, småspove og strandhjejle, samt blåhals og fjordterne. Efter frokost skulle vi have besøgt nogle fiskedamme med god mulighed for dværghejre, og dermed ”fuldt hus” af hejrearter. Området var desværre lukket på grund af fiskeri, så vi måtte nøjes med nogle fine nathejrer, dværgskarv og gråstrubet lappedykker. Sidste stop før aftenmaden var en triel-lokalitet. Foruden 2 fine trieler så vi her 3 flyvende rødbrummer, hvidklire, rødben, en flok brushøns samt 2 gravænder. Efter aftenmaden kørte vi til en lille by med en kirke, hvor der yngede slørugle. Inden mørket faldt på fik vi sagt farvel til 2 stortrapper, som hurtigt forsvandt, da bussen stoppede. Det var en stille og lun aften, næsten fuldmåne. Kirkeuglen sad på taget af en stor gård og kikkede på os. Vi hyggede os med et glas Tokaj hvidvin eller to. Kl. 21.45 kom den første slørugle ud og senere en mere. Da det

Ungarn maj 2006 – En DOF Travel tur

var blevet helt mørkt dukkede planeterne Jupiter og Saturn op, og blev iagttaget meget fint i teleskop.

Fredag den 12. maj.

Efter morgenmaden kørte vi direkte til en braksvalelokalitet, hvor det lykkedes os at se nogle få sammen med en super blåhals og en fjern stor kobbersneppe. Efter frokost på en rasteplads kørte vi til Hortobagy. Vi beundrede den fine gamle bro. I øvrigt er byen nu alt for ”turistet” og næsten uden fugle. I et sidste forsøg på at få dværghejre og tamarisksanger foretog vi en kort vandring ved Halastósøen, dog uden resultat. Mange hejrer, isfugl og syngende gulbug. Inden aftensmaden besøgte vi en biæderkoloni nær motellet, dog uden resultat.

Lørdag den 13. maj.

Afrejsedag. Vi sagde farvel til kirkeuglen og nogle rastende biædere inden vi kørte mod Budapest. På vejen besøgte vi en yngleplads for slagfalk og så 2 rimeligt fint men på afstand. Inden indcheckning blev der tid til ca. 1 times sightseeing i Budapest, hvor vi fik forevist nogle af byens mange seværdigheder med Andras som fortæller. Fin afslutning. Vi fløj fra Budapest efter planen kl. 14.40 og landede i CPH kl. 16.15.

Daglig artsliste fugle

No	Artsnavn	Et X betyder at arten er registreret uden optælling Maj 2006									
		04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
1	Lille lappedykker							2			
2	Toppet lappedykker						1	5	8	20	
3	Gråstrubet lappedykker								1		
4	Sorthalset lappedykker							2			
5	Skarv				4	1	10	10	20	5	
6	Dværgskarv							12	8	4	
7	Rørdrum							1	4	1	
8	Nathejre					10	10	15	30	X	2
9	Tophejre							4	8	8	
10	Kohejre							1			
11	Silkehejre				2			40	10	10	
12	Sølvhejre				1	6	12	60	X	X	
13	Fiskehejre	X				X	3	10	X	5	
14	Purpurhejre							15	7	4	
15	Sort stork			1			3	3	2	3	
16	Hvid Stork	2			5	X	X	X	X	X	
17	Skestork						7	40	X		
18	Knopsvane						8				
19	Grågås				1		X	35	X	X	
20	Gravand								2		
21	Knarand								2		
22	Gråand	3		1	1		X	5	X	X	
23	Atlingand						14	2	2		
24	Skeand						6		2		
25	Taffeland						11	50	50		
26	Hvidøjet and						4	25	15		
27	Troldand								1		
28	Hvepsevåge		1	4	10	3	2	2			2
29	Sort glente	1					1				
30	Havørn						3	1	1		
31	Slangeørn		2	1		1	1			1	
32	Rørhøg	10	2	1	6	2	X	X	X	X	X
33	Blå kærhøg	1									
34	Hedehøg	4	2	1		1	3				
35	Spurvehøg	2				1					
36	Musvåge	15	X	8	X	X	X	5	X	X	X
37	Ørnevåge							1-2			
38	Lille skrigeørn		1	1	1						
39	Kejserørn	2		1	1						1
40	Kongeørn				1						
41	Tårnfalk	6	1		4	1	1	4	1	1	1
42	Aftenfalk							30	X	5	4
43	Lærkefalk		1								
44	Slagfalk						2				2
45	Vandrefalk						1	1			

Ungarn maj 2006 – En DOF Travel tur

No	Artsnavn	Et x betyder at arten er registreret uden optælling Maj 2006									
		04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
46	Agerhøne	1									
47	Vagtel			1			1	3	3		
48	Fasan	15	X	X	X	2	5	6	X	X	X
49	Vandrikse							1			
50	Plettet rørvagtel							1	1		
51	Lille rørvagtel							2	1		
52	Engsnarre					4					
53	Grønbenet rørhøne							2	1		
54	Blishøne						15	10	4	X	
55	Trane						275	2	2		
56	Stortrappe							7	2		
57	Stylteløber						1				
58	Triel								2		
59	Braksvale									7	
60	Strandhjejle								1		
61	Vibe	10			5		6	X	X	X	X
62	Brushane						30	50	200	10	
63	Enkeltbekkasin										
64	Dobbeltbekkasin								1	1	
65	Stor kobbersneppe									2	
66	Småspove								1		
67	Storspove								1		
68	Rødben							2	1		
69	Tinksmed						5	2	2	2	
70	Mudderklire					1					
71	Hættemåge	1			10		30	40	X	X	
72	Stormmåge						1				
73	Sildemåge	1									
74	Middelhavssølvmåge							4	X	2	
75	Fjordterne								6	2	
76	Sortterne						40	X	X	X	
77	Hvidvinget terne						30	X	X	X	
78	Hvidskægget terne						60	X	X	X	
79	Huldue										
80	Ringdue	10	X	X	X	X	X	10	6	10	
81	Tyrkerdue	20	X	X	X	X	X	X	X	X	
82	Turteldue	6	X	X	X	X	4	6	X	3	
83	Gøg	2	X	3	4	X	2	5	X	10	
84	Slørugle								2		
85	Stor hornugle				3						
86	Kirkeugle						1	1	1		
87	Natugle	1	1	7							
88	Slagugle					1					
89	Mursejler			4	1						
90	Isfugl				1	2	2				
91	Biæder		1			h	6	5	h	6	
92	Ellekrage							2	1		
93	Hærfugl		2		1	1	2	2	1	1	

Ungarn maj 2006 – En DOF Travel tur

No	Artsnavn	Et X betyder at arten er registreret uden optælling Maj 2006									
		04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
94	Vendehals		6	1			1	1	1		
95	Gråspætte		1	1		1					
96	Grønspætte			1			2		1		
97	Sortspætte	1	3		3	1	1				
98	Stor flagspætte	1	2	2	1	1					
99	Syrisk flagspætte	2			1						
100	Mellemflagspætte		1	1							
101	Hvidrygget spætte		1	2		1					
102	Lille flagspætte				1						
103	Toplærke	10			3	X	2	2	2	2	2
104	Sanglærke	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X
105	Digesvale						15	10	5	X	
106	Landsvale	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
107	Bysvale	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
108	Markpiber							1			
109	Skovpiber			1							
110	Rødstrubet piber						1				
111	Gul vipstjert	6		1			5	X	X	X	
112	Bjergvipstjert		1			4					
113	Hvid vipstjert	2	X	X	X	X	4	X	X	X	X
114	Gærdesmutte		4			1					
115	Rødhals	2	X	2	X	X					
116	Sydlig nattergal	1	10	3	X	X	6	X	X	X	
117	Blåhals							1	2	2	
118	Husrødstjert	1	2	4	2	X	2	2	1	1	
119	Rødstjert		1	2							
120	Bynkefugl		7					1	2	2	
121	Sortstrubet bynkefugl	2	3	5	3	X	X	X	X	X	X
122	Stenpikker	1						2	2	1	
123	Solsort	X	5	X	X	X	X	X	2	1	X
124	Sjagger						3				
125	Sangdrossel	X	X	X	X	X	X	X			
126	Flodsanger		4	2	2	2	2	3	2	1	
127	Savisanger							4	2	5	
128	Sivsanger							10	X	X	
129	Kørsanger							1	1	2	
130	Rørsanger							X	X	X	
131	Drosselrørsanger						3	X	X	X	
132	Gulbug									2	
133	Høgesanger	1	1	1	1	2	2	1	1		
134	Gærdesanger		1			1	2	1	1	1	
135	Tornsanger			2	3	3	3	2	3	1	
136	Havesanger			1					1		
137	Munk	3	X	X	X	X	4	2	2	3	
138	Skovsanger	2	5	X	X	7		2	2	2	
139	Gransanger	X	8	X	X	X	3	1			
140	Løvsanger							3		1	
141	Fuglekonge					1					

Ungarn maj 2006 – En DOF Travel tur

No	Artsnavn	Et x betyder at arten er registreret uden optælling Maj 2006									
		04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
142	Grå fluesnapper			2				1	2		
143	Hvidhalset fluesnapper		X	X		X		2	1		
144	Broget fluesnapper		1	1							
145	Skægmejse							X	X		
146	Halemejse		3	1	1	1		1			
147	Sumpmejse		2								
148	Fyrremejse					1					
149	Sortmejse		2	1		1					
150	Blåmejse		X	X	X	X					
151	Musvit	1	X	X	X	X	X	X	X		
152	Spætmejse	2	5	3	2	1					
153	Træløber		1		1	1					
154	Pungmejse						h	h	H		
155	Pirol	1	8	3	4	6	3	3	X	X	
156	Rødrygget tornskade	1	3	4	4	4	2	1	2	2	1
157	Rosenbrystet tornskade						8	8	3	2	
158	Skovskade		6	2	2	2			1		
159	Husskade	X	X	X	1	X	8	X	X	X	X
160	Allike						20	X	X		
161	Råge				3			X	X	X	
162	Krage	2		2		1	X	X	X	X	
163	Ravn	1	2	3	3	2	2			1	
164	Stær	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
165	Gråspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
166	Skovspurv	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
167	Bogfinke	X	X	X	X	X				5	
168	Gulirisk	1	X	X	X		1			1	
169	Grønirisk	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
170	Stillits	X	X	X	X	X	6	X	X	X	X
171	Tornirisk	8	X	X	4	2	3	2	X		X
172	Kærnebider	X	X	X	X	6	2		2	2	2
173	Gulspurv	X	4	X	4	2	3	X	X		
174	Klippeværting		2	2							
175	Rørspurv						3	4	X	1	
176	Bomlærke	1	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	DAGSTOTAL	56	67	69	67	71	91	105	112	80	27

Øvrige observationer

Jordkrebs
Klokkefrø
Grøn frø
Løvfør
Egespinderlarver (klase)
Svalebale
Sørgekåbe
Det hvide L
Perlemor

Muldvarp
Flagermus
Pindsvin
Ræv
Råvildt
Jordegern (Sisel)
Ildsalamander
Hermelin
Muflon
Hare
Sumpskildpadde
Markfirben

Racer af Gul Vipstjert (Flavissima, Flava og Dombrowskii (1))